



ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

ΜΥΚΗΝΑΪΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Τρίτη, 3 Μαρτίου 2020

Ανασκαφή μυκηναϊκών τάφων στη Σαλαμίνα

Ομιλήτρια

Ελένη Κονσολάκη-Γιαννοπούλου

Επίτιμη Διευθύντρια Εφορείας Αρχαιοτήτων
Πειραιώς και Νήσων

Η 1η συνάντηση

του Μυκηναϊκού Σεμιναρίου

θα πραγματοποιηθεί στις **18:00**

στο **Αμφιθέατρο του Εθνικού**

Αρχαιολογικού Μουσείου

(Τοσίτσα 1)



Η ύπαρξη ενός μεγάλου ΥΕ ΙΙ-ΙΙΙ νεκροταφείου στο ανατολικό τμήμα της σύγχρονης πόλης της Σαλαμίνας είναι καλά τεκμηριωμένη από παλαιά και νέα ευρήματα που έχουν έλθει στο φως στην περιοχή μεταξύ του λόφου του Προφήτη Ηλία και της ακτής νότια αυτού. Μια μικρή ομάδα μυκηναϊκών τάφων που ανήκαν σε εκείνο το νεκροταφείο αποκαλύφθηκε το 1995 σε σωστική ανασκαφή κοντά στην εκκλησία της Αγίας Κυριακής. Μολονότι οι τάφοι ήταν μερικώς κατεστραμμένοι ή διαταραγμένοι στους νεότερους χρόνους, η ανασκαφή τους απέδωσε πολύ σημαντικά ευρήματα, τα οποία δεν έχουν δημοσιευθεί και παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο Μυκηναϊκό Σεμινάριο.

Ένας κιβωτιόσχημος τάφος, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου είχε καταστραφεί από παράνομη εκσκαφή, ήταν πλούσιος σε ορειχάλκινα κτερίσματα. Στο σωζόμενο τμήμα του βρέθηκαν μια αιχμή δόρατος, ένα εγχειρίδιο, μια σμίλη, έξι αιχμές βελών και δύο δισκάρια ζυγού. Πήλινα αγγεία δεν βρέθηκαν αλλά ο τάφος μπορεί να χρονολογηθεί στην ΥΕ ΙΙΑ από τα όστρακα της εσωτερικής επίχωσής του.

Ένας θαλαμωτός τάφος περιείχε συνολικά 41 πήλινα αγγεία, τα οποία συμπεριλάμβαναν γραπτή κεραμική εξαιρετικής ποιότητας, καθώς και μερικά δείγματα επικασσιτερωμένης. Η χρήση του τοποθετείται από τα κεραμικά ευρήματα στις ΥΕ ΙΙΑ-Β περιόδους. Τα επικασσιτερωμένα αγγεία αφθονούσαν σε έναν άλλο θαλαμωτό, όπου βρέθηκαν μόνο δευτερογενείς ταφές, τοποθετημένες κοντά στα τοιχώματα του θαλάμου μαζί με τα κτερίσματά τους. Τα ευρήματα από εκείνες τις ταφές περιλάμβαναν 85 πήλινα αγγεία, επτά ειδώλια, τέσσερα αντικείμενα από ορείχαλκο (εγχειρίδιο, ξυρό, δίσκο ζυγού και μικρό τριγωνικό εξάρτημα που ίσως ανήκε σε ζυγό), 25 ψήφους περιδεραιών, κατασκευασμένες από υαλόμαζα, φαγεντιανή και στεατίτη επικαλυμμένο με χαλκό, μερικούς κωνίσκους («κουμπιά») από στεατίτη κ.ά. Η κεραμική μαρτυρεί συνεχή χρήση του τάφου από την ΥΕ ΙΙΑ1 έως και την ΙΙΙΓ Πρώιμη.

Δείγματα από το οστεολογικό υλικό που συλλέχθηκε στην ανασκαφή συμπεριλήφθηκαν σε ένα ευρύτερο ερευνητικό πρόγραμμα για τη συγκριτική

μελέτη αρχαίου DNA από διεθνή ομάδα γενετιστών και άλλων επιστημόνων. Τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από 19 αρχαία άτομα έδειξαν ότι οι Μινωίτες και οι Μυκηναίοι είχαν γενετική συγγένεια, έλκοντας την καταγωγή τους κατά τα τρία τέταρτα από τους πρώτους νεολιθικούς αγρότες της Δυτικής Ανατολίας και του Αιγαίου και κατά το υπόλοιπο ποσοστό από αρχαίους πληθυσμούς

σχετιζόμενους κυρίως με εκείνους του Καυκάσου και του Ιράν. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας δημοσιεύθηκαν στο παγκοσμίου κυκλοφορίας επιστημονικό περιοδικό *Nature. The International Weekly Journal of Science* το 2017.

Οργανωτική Επιτροπή

Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Ιφιγένεια Τουρναβίτου, Αιμιλία Μπάνου, Αφροδίτη Χασιακού



ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

MYCENAEAN SEMINAR

Tuesday, 3 March 2020

Excavation of Mycenaean Tombs at Salamis

speaker:

Eleni Konsolaki-Yannopoulou

Director Emerita of the Ephorate of Antiquities
of Piraeus and Islands

The 1st meeting of the
Mycenaean Seminar will be at **18:00**
at the **Amphitheatre of the**
National Archaeological Museum
(Tositsa 1)

The lecture will be held in greek.



The presence of a large LH II-III cemetery in the eastern part of the modern town of Salamis is well documented by old and recent finds brought to light in the area between the Prophitis Ilias hill and the coast south of it. A small group of Mycenaean tombs belonging to that cemetery were uncovered in a salvage excavation near the church of Ayia Kyriaki in 1995. Although the tombs were partly destroyed or disturbed in modern times, their investigation yielded very important finds, which are unpublished and are presented for the first time in the Mycenaean Seminar.

A cist-grave, mostly destroyed by illegal digging, was rich in grave gifts of bronze. A spear-head, a dagger, a chisel, six arrowheads and two scale-pans were recovered in its preserved part. Clay vessels were missing but the grave may be dated to LH IIA on the basis of the sherd material found in the fill of the cist.

A chamber tomb contained a total of 41 clay vases, including painted pottery of excellent quality as well as some tinned vessels. Its use is placed by the ceramic finds in LH IIIA-B. Tinned pottery was amply represented in another chamber tomb, where only secondary burials were found, placed near the chamber wall together with their furnishings. The finds from those burials comprised 85 clay vases, seven figurines, four bronze items (a dagger, a razor, a scale-pan and a small triangular object perhaps forming part of a balance), 25 necklace beads, made of glass, faience, and steatite covered with bronze, a few conuli (“buttons”) of steatite, etc. The pottery attests to the continuous use of the tomb from LH IIIA1 to IIIC Early.

Samples of the osteological material retrieved in this excavation were included in a large-scale research project for the comparative study of ancient DNA,

carried out by an international team of geneticists and other scientists. The data assembled from 19 ancient individuals showed that Minoans and Mycenaeans were genetically similar, having at least three quarters of their ancestry from the first Neolithic farmers of

western Anatolia and the Aegean, and most of the remainder from ancient populations related to those of the Caucasus and Iran. The results of that research were published in *Nature. The International Weekly Journal of Science* in 2017.

The Organizing Committee:

Nagia Polychronakou-Sgouritsa, Iphiyenia Tournavitou, Emilia Banou, Aphrodite Hassiacou